

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/137660-257531

Op de op 5 januari 2021 ontvangen aanvraag van Woonmeij te Schijndel om een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de energetische renovatie van woningen aan de Bachstraat 1 en 5, Haydnplein 13, 19, 21, 22 en 25, Mozartstraat 7 en 9 en Berliozstraat 2, 3, 4, 8 en 10, in postcodegebied 5491 te Sint-Oedenrode, in de gemeente Meierijstad.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
9 juni 2021

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J. Reijnen
Teammanager Omgevingsdienst Brabant Noord

BESLUIT

Onderwerp

Op 5 januari 2021 hebben wij van Woonmeij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de energetische renovatie van woningen aan de Bachstraat 1 en 5, Haydnplein 13, 19, 21, 22 en 25, Mozartstraat 7 en 9 en Berliozstraat 2, 3, 4, 8 en 10, in postcodegebied 5491 te Sint-Oedenrode, in de gemeente Meierijstad.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Woonmeij, Kerkendijk 55, 5482 KG te Schijndel, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
  - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het wegnemen van nesten van de:
    - **huismus** (*Passer domesticus*);
  - artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van rustplaatsen van de:
    - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 15 juli 2021 tot en met 31 december 2022;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
  - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
  - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
  - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	8
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	8
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	8
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	8
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	9
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	9
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	9
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	9
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	9
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	10
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie.....	14
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	15
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	16
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	17

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 7) en de aanvullende gegevens van 4 en 14 mei 2021.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Specifieke voorschriften

8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
10. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
11. De schuimvulling die gebruikt wordt om de nestplaatsen van de huismus ontoegankelijk te maken, mag niet een uithardende schuimvulling zijn, zoals bijvoorbeeld PUR-schuim.

---

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:
https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming__ontheffing_beschermde_soorten_16411

12. Zoals beschreven in de maatregelen worden de woningen ongeschikt gemaakt. Dit dient ten minste 1 week voorafgaand aan de werkzaamheden te gebeuren. Ook dient dit te gebeuren buiten de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis, zoals beschreven in figuur 14 van het Kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis van BIJ12 (2017) en de kwetsbare periodes van de huismus, zoals beschreven in figuur 16 van het Kennisdocument van de Huismus (BIJ12, 2017). Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeen komen met de weersomstandigheden zoals beschreven in het geldende Vleermuisprotocol (NGB).
13. De voorgestelde controleronde dient in de actieve periode bij juiste weersomstandigheden (conform Vleermuisprotocol 2021 en/of Kennisdocumenten) uitgevoerd te worden, teneinde zeker te zijn dat de aangevraagde soorten daadwerkelijk vertrokken zijn. Gestart kan pas worden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
14. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de soorten niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met ons voor aanvullende maatregelen.
15. Indien er tijdens de werkzaamheden (inclusief het ongeschikt maken) bezette nesten van huismussen of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen worden op locaties of in aantallen die niet zijn waargenomen tijdens het nader onderzoek, dan dient dit gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Brabant Noord, via info@odbn.nl. Daarnaast dienen er aanvullende mitigerende maatregelen te worden aangeleverd.
16. Indien er tijdens de werkzaamheden op andere adressen dan de adressen waarvoor de ontheffing is aangevraagd, beschermde soorten worden aangetroffen, dan dient er een nieuwe ontheffing te worden aangevraagd of deze ontheffing dient te worden gewijzigd middels een wijzigingsverzoek.
17. De ruimte tussen de plaat en de gevel van de gevelbetimmering waarachter de permanente verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden gerealiseerd, dient aan de onderkant circa 3 centimeter te zijn en aan de bovenkant circa 1,5 centimeter.
18. In het logboek of het ecologisch werkprotocol dienen de locaties van de permanente voorzieningen van de huismus en gewone dwergvleermuis te worden opgenomen.
19. *Verwijderen tijdelijke voorzieningen*: de tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente nest-, rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes - dit zijn voor vleermuizen de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (15 oktober tot 1 april) - en voor broedvogels de broedperiode (1 maart tot half augustus). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecooloog. De tijdelijke voorzieningen hoeven niet verwijderd te worden.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 5 januari 2021 hebben wij van Woonmeij een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 4 en 14 mei 2021 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/137660.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen het (energetisch) renoveren van de woningen aan de Bachstraat 1 en 5, Haydnplein 13, 19, 21, 22 en 25, Mozartstraat 7 en 9 en Berliozstraat 2, 3, 4, 8 en 10, in postcodegebied 5491 te Sint-Oedenrode, in de gemeente Meierijstad.

De werkzaamheden bestaan uit het isoleren van de woningen door middel van dakisolatie en het vervangen van gevelkozijnen. Daarnaast wordt het voegwerk, de dakgoten en regenpijpen vervangen. De werkzaamheden worden gefaseerd per woonblok uitgevoerd. De werkzaamheden zijn al gestart in november 2020 (voor de blokken zonder de aanwezigheid van beschermde diersoorten) en zullen na verwachting worden afgerond in december 2021. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Op 21 mei 2019 heeft een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden (Cobra adviseurs, 2019). Uit deze quickscan blijkt dat er mogelijk verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger en nesten van huismus en gierzwaluwen aanwezig zijn in de woningen in het plangebied.

Het nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen heeft in 2019 plaatsgevonden (Cobra Groeninzicht, 2020). Het onderzoek naar de gewone dwergvleermuis heeft plaatsgevonden conform het vleermuisprotocol 2017 (NGB). Het nader onderzoek naar huismus en gierzwaluw heeft plaatsgevonden conform de betreffende Kennisdocumenten (BIJ12, 2017).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied is één paarterritoria aanwezig van de gewone dwergvleermuis. De paarverblijfplaats bevindt zich waarschijnlijk in de woning aan de Haydnplein 1 of Mozartstraat 9. In het plangebied zijn ook 16 huismusnesten aanwezig. Alle aangetroffen nestplaatsen bevinden zich in de dakrand van zijgevels van verschillende woningen.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- één paarterritorium van de gewone dwergvleermuis;
- zestien nestplaatsen van de huismus;

worden beschadigd of vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, en artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

De werkzaamheden zijn locatiegeboden, aangezien het gaat om de renovatie van bestaande woningen. Het niet uitvoeren van de activiteiten is geen gunstig alternatief voor de volksgezondheid en milieutechnische openbare belangen, omdat de woningen niet goed geïsoleerd zijn. Het uitvoeren van de werkzaamheden is daarom noodzakelijk.

Het behouden van of het in oorspronkelijk staat herstellen van de bestaande verblijfplaats van gewone dwergvleermuis is geen optie. De verblijfplaats bevindt zich onder overhangende dakpannen aan de zijgevel. Door het aanbrengen van gevelbetimmering tussen de stenen gevel en de overhangende dakpan, is voldoende toegang niet te waarborgen.

Deze gevelbetimmering is noodzakelijk in het kader van de isolatieopgave. Daarom is er gekozen om de gevelbetimmering zo aan te brengen dat er ruimte is tussen de gevel en de gevelbetimmering en de gewone dwergvleermuis een verblijfplaats krijgt achter de gevelbetimmering.

Het behouden van de bestaande nestlocaties van huismussen is geen optie. De nestlocaties bevinden zich namelijk op het houten dakbeschot of op de bovenzijde van de stenen gevel bij kopse gevels. Vanwege de isolatieopgave moet het houten dakbeschot vervangen worden door gladde isolatieplaten, waarop huismussen onvoldoende grip zullen hebben. Daarom worden er houten platen op de gladde isolatieplaten aangebracht, zodat de daken weer geschikt gemaakt worden voor de huismus en er zo een vergelijkbare nestplaats ontstaat. In de huidige situatie is er een rubberen flap aanwezig, waardoor huismussen niet onder de dakpannen kunnen komen via de dakgoot. Deze wordt in de toekomstige situatie weggehaald, waardoor de daken beter toegankelijk zijn voor de huismus dan in de huidige situatie.

In het belang van volksgezondheid en vanwege het groot openbaar belang is de voorgenomen werkwijze noodzakelijk. De voorgenomen werkzaamheden zijn de minimale inspanningen die moeten worden gedaan om de woningen te isoleren. Met deze werkzaamheden zal altijd sprake zijn van aantasting van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en huismus. Met een andere werkwijze en planning kunnen negatieve effecten op deze soorten niet voorkomen worden. Een alternatieve werkwijze en planning vormen dus geen beter alternatief. Het is dan ook in alle gevallen noodzakelijk om maatregelen te nemen om negatieve effecten te voorkomen. Door het nemen van beschermingsmaatregelen en het werken buiten de meest kwetsbare perioden van de aanwezige soorten, zijn in het geheel geen negatieve effecten op gewone dwergvleermuis en huismus te verwachten.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid en openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b en artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

De woningen dateren uit midden jaren '80 en verkeren daardoor inmiddels in een verouderde staat. De woningen zijn slecht geïsoleerd. De woningen voldoen dan ook niet meer aan de huidige duurzaamheids- en kwaliteitseisen (mede met het oog op klimaatverandering). Dit brengt de gezondheid en veiligheid van bewoners en bezoek in gevaar. Om de leefbaarheid voor de bewoners te waarborgen en de staat van de woningen te verbeteren, is het dan ook noodzakelijk om deze woningen te renoveren. Het aanbrengen van een geïsoleerd dak en nieuwe gevelkozijnen leidt tot in technisch acceptabele staat verkerende en beter geïsoleerde woningen. Het ontstaan van vocht- en tochtproblemen in de woningen wordt hiermee op korte en lange termijn beperkt. Het renoveren van de woningen draagt dus bij aan de verbetering van de volksgezondheid.

Deze isolatieopgave is bovendien terug te vinden in de verduurzamingsdoelstelling van Woonmeij. Namelijk het reduceren van CO₂-uitstoot uit warmtevoorziening tot CO₂-neutraal in 2050 (Position Paper Klimaatpakkoord, Aedes) met als beoogd resultaat het afremmen en/of terugdringen van klimaatverandering. De beoogde CO₂-reductie wordt in hoofdzaak bereikt door het realiseren van energetische verbeteringen aan (een deel van) de woningvoorraad.

Concreet houdt de verduurzamingsdoelstelling in dat deze woningen geschikt gemaakt worden voor lage temperatuurverwarming waardoor de warmtevraag per woning wordt teruggebracht < 50 kWh-th / m² (gebruiksoppervlak).

In combinatie met de isolatieopgave kiest Woonmeij voor het toepassen van warmteterugwinning (WTW). Met dit principe wordt niet alleen zuinig omgesprongen met energie, maar het geeft ook een impuls aan de leefbaarheid van de woningen. Een WTW-unit zuigt lucht af van de badkamer, toilet en keuken. De unit gebruikt de warmte van de vervuilde lucht om de nieuwe, frisse lucht die de unit aanzuigt alvast voor te verwarmen alvorens deze de woning wordt ingeblazen. Ventilatoren zorgen voor een verbeterde circulatie waardoor het vocht- en CO₂-gehalte beter in balans is. Dit zorgt voor een gezonder leefklimaat en minder kans op schimmel.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 7) en de aanvullende gegevens van 4 en 14 mei 2021 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor gewone dwergvleermuis en huismus zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de gewone dwergvleermuis:

- Voor februari 2021 zijn er vier vleermuiskasten geplaatst van het type VK WS 07 van Vivara Pro. Er zijn twee kasten aan de westelijke gevel van blok F2B1 geplaatst en twee aan de zuidgevel van blok F2B3.
- De werkzaamheden waarbij de paarverblijfplaats ongeschikt gemaakt wordt, zullen pas aanvangen na de gewenningsperiode van zes maanden, voorafgaand aan de paarperiode.
- De woning met daarin de aangetoonde verblijfplaats van gewone dwergvleermuis wordt als laatste ongeschikt gemaakt, namelijk in de eerste helft van oktober. De woning wordt ongeschikt gemaakt middels exclusion flaps.
- Bij de in-/uitvliegopeningen van verblijfplaatsen binnen het aangetoonde paarterritorium worden zogeheten 'exclusion flaps' aangebracht, zodat de verblijfplaatsen ongeschikt worden voor de vleermuis.
- Nadat de woningen ongeschikt zijn gemaakt, vindt middels een ochtendbezoek een controle plaats door een vleermuisdeskundige, om na te gaan of er onverhoopt niet alsnog vleermuizen de woningen kunnen invliegen.
- Als permanente mitigatie voor de gewone dwergvleermuis wordt de gevelbetimmering van de kopgevels van de nog te renoveren woningen geschikt gemaakt. De kopgevels van de nog te renoveren woonblokken worden voorzien van gevelbetimmering in de vorm van een driehoekige plaat, vanaf de nok tot 1 meter onder de nok. Tussen de plaat en de gevel wordt een kier van circa 2 centimeter bewaard met behulp van enkele latten. De verblijfplaats is uitsluitend via de onderzijde in en uit te vliegen. De zijkanten worden afgesloten om inval van wind en regen te voorkomen. Deze voorzieningen worden aangebracht bij veertien kopgevels van de zeven nog te renoveren woonblokken. Door de ligging van de woonblokken ontstaat er een variatie aan klimatologische omstandigheden tussen de permanente voorzieningen onderling. Er liggen namelijk vier voorzieningen op het noorden, vier op het zuiden, drie op het oosten en drie op het westen. Alle voorzieningen bevinden zich op minimaal 3 meter hoogte, hebben een vrije aanvliegeroute en bevinden zich buiten het bereik van een directe lichtbron.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de huismus:

- In december 2020 zijn acht huismustillen van het type HMT3 van Faunaprojecten aangebracht. De huismustillen zijn in verschillende tuinen van woningen die deel uitmaken van het projectgebied. De huismustillen zijn geplaatst in de nabijheid van de oorspronkelijke verblijfplaatsen (altijd binnen een straal van 200 meter) en van aangetoonde schuilplaatsen, maar buiten de invloedsfeer van de bouwsteigers.
- De in- en uitvliegopeningen ter hoogte van de gevelpannen waarachter zich nestplaatsen bevinden of waardoor nestplaatsen kunnen worden bereikt, worden afgedicht met schuimvulling. Voorafgaand worden de gevelpannen opgelicht om eventueel aanwezige huismussen aan te moedigen de locatie te verlaten. Omdat huismussen bij het oplichten van de gevelpannen mogelijk verder onder de dakpannen kruipen, wordt op circa 2 meter van de dakrand in een verticale lijn iedere 2 meter een dakpan verwijderd. Deze openingen dienen als extra vluchtroute. Pas zodra bij alle dakranden met nestlocaties de pannen zijn gelicht, worden de pannen vanaf het startpunt teruggelegd en voorzien van afdichting.
- Het ongeschikt maken vindt plaats begin oktober 2021 tussen zonsopgang en zonsondergang bij gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind en in een vorstvrije periode) en wordt uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van huismussen.
- Nadat de woningen ongeschikt zijn gemaakt, vindt zekerheidshalve middels een veldbezoek een controle plaats door een huismusdeskundige, om na te gaan of er onverhoopt niet alsnog huismussen de woningen kunnen invliegen. Als geen huismussen bij de nestplaatsen worden aangetroffen, worden de werkzaamheden zo spoedig mogelijk opgestart.
- Als permanente mitigatie voor de huismus worden de daken weer geschikt gemaakt voor de huismus. Op de isolatieplaten wordt een houten plaat bevestigd, zodat de huismussen voldoende grip hebben onder het dak. De houten plaat bootst een houten dakbeschot na, waarvan in talloze situaties bekend is dat huismussen hier graag op nestelen. De houten plaat wordt aangebracht onder de onderste drie rijen dakpannen, zodat huismussen de gelegenheid hebben om op verschillende hoogtes te nestelen.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

- Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
- De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
- Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
- De schuimvulling die gebruikt wordt om de nestplaatsen van de huismus ontoegankelijk te maken, mag niet een uithardende schuimvulling zijn, zoals bijvoorbeeld PUR-schuim. Dit omdat dieren vast kunnen plakken aan de schuimvulling op het moment dat deze nog niet volledig is uitgehard.
- Zoals beschreven in de maatregelen worden de woningen ongeschikt gemaakt. Dit dient ten minste 1 week voorafgaand aan de werkzaamheden te gebeuren. Ook dient dit te

gebeuren buiten de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis, zoals beschreven in figuur 14 van het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis van BIJ12 (2017) en de kwetsbare periodes van de huismus, zoals beschreven in figuur 16 van het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2017). Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeen komen met de weersomstandigheden zoals beschreven in het geldende Vleermuisprotocol (NGB). Dit voorschrift wordt opgenomen om de vleermuizen en huismussen te beschermen en te voorkomen dat er in de kwetsbare periode gewerkt wordt en dat de dieren in ongunstige weersomstandigheden een nieuwe verblijfplaats moeten zoeken.

- De voorgestelde controleronde dient in de actieve periode bij juiste weersomstandigheden (conform Vleermuisprotocol 2021 en/of kennisdocumenten) uitgevoerd te worden, teneinde zeker te zijn dat de aangevraagde soorten daadwerkelijk vertrokken zijn. Gestart kan pas worden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
- Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de soorten niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met ons voor aanvullende maatregelen.
- Indien er tijdens de werkzaamheden (inclusief het ongeschikt maken) bezette nesten van huismussen of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen worden op locaties of in aantallen die niet zijn waargenomen tijdens het nader onderzoek, dan dient dit gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Brabant Noord, via info@odbn.nl. Daarnaast dienen er dan aanvullende mitigerende maatregelen te worden aangeleverd. Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat het aantal tijdelijke en permanente voorzieningen is afgestemd op de bij het nader onderzoek aangetroffen aanwezige aantallen en soorten. Het onderzoek is uitgevoerd in 2019. De populaties kunnen zich hebben uitgebreid in de tijd tussen het onderzoek en het uitvoeren van de werkzaamheden, waardoor er nu mogelijk meer nestplaatsen of verblijfplaatsen aanwezig zijn. Mochten er meer huismussen of vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied, dan is de mitigatie onvoldoende voor deze aantallen.
- Indien er tijdens de werkzaamheden op andere adressen dan de adressen waarvoor de ontheffing is aangevraagd, beschermde soorten worden aangetroffen, dient er een nieuwe ontheffing te worden aangevraagd of deze ontheffing dient te worden gewijzigd middels een wijzigingsverzoek.
- In het logboek of het ecologisch werkprotocol dienen de locaties van de permanente voorzieningen van de huismus en gewone dwergvleermuis te worden opgenomen, zodat het duidelijk is waar deze zijn gerealiseerd.
- De ruimte tussen de plaat en de gevel van de gevelbetimmering waarachter de permanente verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden gerealiseerd, dient aan de onderkant circa 3 centimeter te zijn en aan de bovenkant circa 1,5 centimeter. Deze maatregel wordt opgenomen, omdat de permanente mitigatie middels deze maatregel voldoet aan de eisen zoals gesteld in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).
- *Verwijderen tijdelijke voorzieningen*: de tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente nest-, rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten.

Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes - dit zijn voor vleermuizen de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (15 oktober tot 1 april) - en voor broedvogels de broedperiode (1 maart tot half augustus). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecooloog. De tijdelijke voorzieningen hoeven niet verwijderd te worden.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de huismus en gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

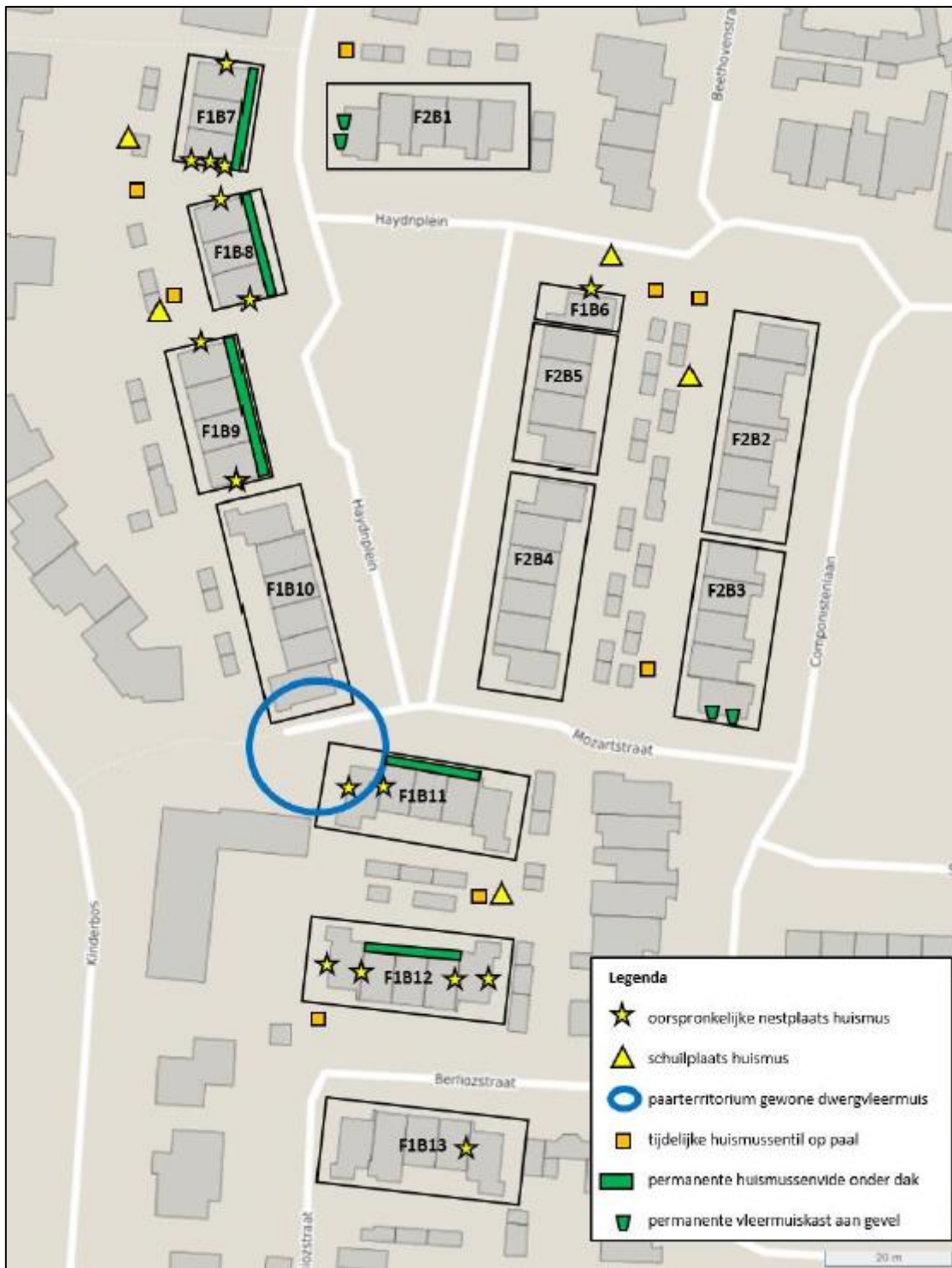
Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie Haydnstraat en omgeving te Sint-Oedenrode. Alleen op de Bachstraat 1 en 5, Haydnplein 13, 19, 21, 22 en 25, Mozartstraat 7 en 9 en Berliozstraat 2, 3, 4, 8 en 10 zijn beschermde functies aanwezig en alleen voor deze adressen is de ontheffing geldig. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen. Op de kaart staat ook de permante mitigatie ingetekent, deze mitigatie klopt niet. Er komt geen huismussenvide en geen uitwendige vleermuiskast. De daken worden geschikt gemaakt voor de huismus en er wordt ruimte achter gevelbetimmering geschikt gemaakt. In het logboek wordt straks aangegeven waar de permanente mitigatie wordt geplaatst.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN**Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten**

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/137660

Naam initiatief Renovatie Haydnplein en omgeving, Sint-Oedenrode

Ontheffingsperiode voor de periode van 15 juli 2021 tot en met 31 december 2022

Ontheffinghouder Woonmeij

Naam aanvrager De heer Lange

Adres Kerkendijk 55

PC-Woonplaats 5482 KG te Schijndel

Gegevens**werkzaamheden:**

Contactpersoon uitvoering .....
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast) .....

Telefoonnummer (mobiel) .....

Ecoloog betrokken bij .....
uitvoering, incl.
telefoonnummer

Locatie(s) werkzaamheden .....

Datum gereedkomen .....
compensatiemaatregelen

Datum start .....
werkzaamheden

Overzicht planning .....
werkzaamheden

.....

.....

.....

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

RetouradresOmgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Woonmeij, Bachstraat 1 en 5, Haydnplein 13, 19, 21, 22 en 25, Mozartstraat 7 en 9 en Berliozstraat 2, 3, 4, 8 en 10, in postcodegebied 5491 te Sint-Oedenrode, in de gemeente Meierijstad, Z/137660

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 9 juni 2021 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/137660-257531) aan Woonmeij, Kerkdijk 55, 5482 KG te Schijndel, voor de energetische renovatie van woningen aan de Bachstraat 1 en 5, Haydnplein 13, 19, 21, 22 en 25, Mozartstraat 7 en 9 en Berliozstraat 2, 3, 4, 8 en 10, in postcodegebied 5491 te Sint-Oedenrode, in de gemeente Meierijstad. De ontheffing is geldig voor de periode van 15 juli 2021 tot en met 31 december 2022.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 10 juni 2021 tot en met 21 juli 2021 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 749 0000. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/137660 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, juni 2021